Hadrián 06

24/6/2026

R #31

REGIONY MEZINÁRODNÍ DIVADELNÍ FESTIVAL HRADEC KRÁLOVÉ



Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Zdarma

festivalregiony.cz

Editorial

Milé čtenářky, drazí čtenáři,

festival se jako mrknutím oka přelil do své druhé poloviny. Pro festivalového zpravodaje tím přichází nepříjemná chvíle: je stále těžší přijít s tématem, nad nímž by se jeho kolegyně ještě nezamyslely, nebo s obratem, který by již nepoužily. Na stránkách letošního Hadriánu jste vedle aktuálních komentářů mohli číst o festivalových evergreenech, k nimž patří horké počasí, komunitní rozměr akce či každoroční dilema, co si vlastně vybrat z programu. Stejně tak zde nejspíš zaznělo ono „otevírání otázek", „zaplněné hlediště" nebo „pestrý program". Je tedy obtížné nepsat něco, co by nepůsobilo otřepaně a nesklouzávalo ke klišé. Ale je klišé totéž co opakování? V čem se liší? A není určitá míra opakování neodmyslitelnou součástí každého festivalu, a tedy nutně i psaní o něm?

Klišé si obvykle spojujeme s banálností a bezduchostí. A právem: klišé je obrat, který se opakuje tak dlouho, až přestal něco znamenat. Vyprázdněným formulacím by se měl každý, kdo píše nebo tvoří, vyhýbat obloukem. Jenže opakování samo o sobě bezduché není. Mnohé z toho, co máme na divadle i festivalech rádi, stojí právě na něm. Každý rok se vrací horké počasí, setkávání známých tváří i stesky nad tím, že se dvě zajímavá představení hrají ve stejnou dobu. Také festivalový čas má své ustálené tempo: dopoledne se pozvolna rozbíhají, odpoledne člověk tráví mezi jednotlivými scénami a večery se mu pravidelně protahují déle, než původně zamýšlel. Tyto návraty nás neunavují. Právě naopak – jsou jedním z důvodů, proč se na festival vracíme.

Po polovině festivalu člověk zjistí, že hledat za každou cenu něco nového je stejně únavné jako hledat klišé v každé druhé větě. A možná je to dobře. Kultura totiž není soutěž o nejnovější myšlenku. Je to nekonečný rozhovor, v němž se stejné otázky vracejí v nových podobách. Ptáme se, proč děláme divadlo, proč se na něj díváme, co nám může říct o světě i o nás samých. Odpovědi se proměňují, otázky zůstávají. Není tedy třeba se opakování obávat – jen je nenechat zplanět v klišé.

S přáním nového prožití již známých zážitků

Štěpán Truhlařík

Glosa

Hradecký playlist na dobrou noc

Plán byl přitom jednoduchý. Po celém dni stráveném přebíháním mezi Klicperákem, Drakem a šapitó v Žižkových sadech prostě jen padnout únavou a hned usnout. Jenže Regiony mají vlastní pravidla a hradecká akustika také. Historické centrum v těchto dnech funguje jako obří ozvučnice.

Festivalovému tepu člověk neuteče, ani když zavře pokojové dveře, zatáhne závěsy a hlavu zaboří do polštáře. Hradec totiž v těchto dnech nespí. Žije tak intenzivně, že i když se pokusíte o brzký únik z centra dění, festival si vás stejně najde. Proleze škvírami v oknech a uspořádá vám soukromý koncert přímo u postele…

Včera v jednu ráno mě o tom město definitivně přesvědčilo. Právě ve chvíli, kdy jsem se pokoušela usnout, se z Kavčího plácku začaly linout první tóny. Žádné vzdálené dunění basů, ale čistý zvuk, který se odrážel od starých kamenných fasád a stoupal mi oknem rovnou do pokoje. „Because the night belongs to lovers, because the night belongs to us…" Hymna od Patti Smith Group se linula teplým nočním vzduchem s takovou energií, že jsem měla chvíli nutkání hodit na sebe triko, sejít dolů a začít zpívat taky.

Na nočním sboru z Kavčího plácku bylo nejlepší vědomí, že polovina z nich ráno vstává do práce. Žádný strach z ranního budíku – prostě tam v jednu v noci stojíte na kočičích hlavách a s kelímkem v ruce dáváte Patti Smith všechno a ona dává vše vám.

Usínat za doprovodu rockové klasiky sice není ideální, ale k Regionům to prostě patří. Stejně jako ranní fronty na kávu nebo listování Hadriánem se zalepenýma očima. Jsem upřímně zvědavá, co mi Kavčí plácek nadělí jako ukolébavku v příštích dnech. Bude to dechovka, tvrdé techno, nebo se dočkám něžného ambientu? Špunty do uší každopádně nechávám na dně kufru. Tyhle festivalové ukolébavky si ujít nenechám.

Julie Růžičková

Představujeme divadelní profese

Garderobiér/ka

Stará se o kostýmy a často pomáhá i s rychlými převleky během představení. Pere, žehlí, opravuje utržené knoflíky a hlídá, aby měl každý herec ve správný čas na správném místě správný kostým.

Nejoblíbenější věta: „Špinavý sem!"

Tip dne

Kdy vám naposledy někdo něco vyprávěl? Něco smyšleného, třeba nepromyšleného, ale spontánního. A kdy jste vy sami fabulovali? Vyprávění příběhů mělo pro lidské společenství od počátku věků významnou úlohu a my se k ní můžeme vrátit třeba na letošních Regionech. Uprostřed festivalového týdne, se můžete ponořit do proudu slov, který přináší spolek Storytelling. Přijďte do Šapitó Žižka, kde uslyšíte rozličná vyprávění, k dopolednímu brunchi, odpolednímu čaji i na dobrou noc. Storytelling je otevřená a svěží výzva k rozjímání, poslouchání a k brouzdání vlastní fantazií!

Anna Seifertová

Anketa

Co může divadlo říct jinak než média, politika nebo sociální sítě?

Myslím, že co může říct divadlo, můžou říct, a často i lépe a efektivněji, média, politika nebo sociální sítě. Rozdíl cítím v tom, že v divadle je to živě a divák může aktivně reagovat, čímž se dostává s účinkujícími i s ostatními diváky do dialogu. Může přemýšlet a nesouhlasit a může i demonstrativně odejít nebo tleskat. Toho nelze docílit komentáři na sociálních sítích, i když se o to snaží. Divadlo nemůže říct jinak nic, může ale předat energii.

A kdy jste se naposled cítili divadlem skutečně oslovení?

Představení, která se mnou pohnula svým zpracováním, byla například *Válka světů* v Divadle Drak nebo představení *27* od Geisslers Hofcomoedianten, moc se mi líbila taky *Hladní vodina* od Divadla Letí, bohužel se už nehraje.

Mířek Vrbický,
herec a režisér divadelního souboru LŮZA

Hadrián

Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Šéfredaktorka
Veronika Švecová

Redakce
Adéla Kalusová
Julie Růžičková
Anna Seifertová
Štěpán Truhlařík

Jazyková korektura
Anežka Hašková

Grafický design
Přemysl Zajíček

Sazba
Čarokrásno kolektiv
Kristýna Marková
Nikola Iljučoková
Barbora Tomová

Dětská stránka
Jana Nechvátalová
Nikola Iljučoková

Foto
Lukáš Veselý
Ester Šebestová
Jan Šmída

Produkce
Barbora Kalinová

Pořadatelé festivalu
Klicperovo divadlo o.p.s.
Divadlo DRAK a Mezinárodní institut figurálního divadla o.p.s.
kontrapunkt, z. ú.

Tisk
Martin Sedláček

Generální partneři
Statutární město Hradec Králové
Calendarium Regina

Hlavní partneři
Ministerstvo kultury České republiky
Královéhradecký kraj
Státní fond kultury ČR

Pořadatelé
Organizers

Generální partneři
General partners

Hlavní partneři
Main partners

Hlavní mediální partner
Main media partner

Adam Dragun: Vyhorenie nikoho neprekvapí, kým to nehrá dieťa

Adam Dragun

- Narodil se v Košicích roku 1998.
- Studoval na VŠMU v Bratislavě a na Univerzitě Karlově. Nyní dokončuje studium alternativního divadla na DAMU.
- K jeho divadelním a filmovým projektům patří *Naposled, kdy byli moji rodiče v Komuně Varšava* nebo *Alex.*
- Zpívá ve skupinách Berlin Manson a Rakuskouhorsko.



Na březnové demonstraci proti plánovaným škrtům v kultuře jsi nekritizoval pouze současnou vládu, ale mluvil jsi i o širších důsledcích oligarchizace společnosti – a to nejen v českém či slovenském kontextu. Proč pro tebe bylo důležité mluvit i o širších příčinách současné situace?

Pretože práve v širšej perspektíve sa často ukáže, že veci nie sú tým, čím sa na prvý pohľad zdajú. Občas sa dokonca zmenia na svoj presný opak. Príbeh o nutnosti ekonomických škrtov v kultúre a sociálnych službách sa tak môže ukázať ako príbeh nevídaného bohatnutia niekoľkých jednotlivcov.

Během studií jsi díky Erasmu vyjel na AST do Krakova a některá tamní setkání zmiňuješ jako formativní. V čem na tebe polská divadelní scéna zapůsobila?

Myslím si, že na krakovskej škole sa vtedy pohybovalo pár naozaj výrazných osobností – to vytváralo podnetné prostredie. Spoznal som veľa ľudí v mojom veku, ktorí o divadle uvažovali veľmi podobne ako ja. Trávili sme veľa času v baroch, rozprávali sa a po istom čase sme s niektorými začali spolupracovať. Na rozdiel od bratislavskej divadelnej fakulty boli študenti v Krakove tiež dosť ľavicovo orientovaní. To sa odrážalo v autoroch a autorkách, ktorých čítali, v témach aj postupoch, ktoré v divadle používali. Bolo mi to blízke, lebo prostredníctvom punku som sa vtedy stotožňoval (a dodnes stotožňujem) s myšlienkami antiautoritárstva a antifašizmu.

Mezi odchodem z VŠMU a nástupem na DAMU jsi vystudoval Fakultu humanitních studií. Co ti studium mimo divadelní prostředí přineslo?

K štúdiu humanitných vied ma nasmerovali dve krízy – jedna osobná, keď som po dvoch rokoch štúdia réžie nemal od divadla žiadny odstup. Druhá bola všeobecnejšia – začal sa covid, divadelné školy sa zavreli a to, čo nám dovtedy pripadalo samozrejmé, takým prestalo byť. Na Fakulte humanitných štúdií som sa zaujímal predovšetkým o vzťah umenia a politiky. Zásadné pre mňa bolo objavenie Waltera Benjamina. Od neho viedli cesty rôznymi smermi – k Didi-Hubermanovi, Hito Steyerl či Harunovi Farockému. Nanovo som čítal aj Marka Fishera. Nedá sa povedať, že by som na svoje otázky našiel odpovede – skôr som svoje krízy premenil na konkrétnejšie otázky.

Zmiňuješ Waltera Benjamina jako zásadní objev. V čem konkrétně jeho myšlení rezonuje s tvou divadelní praxí?

Walter Benjamin bol živým svedkom schizofrenickej situácie 30. rokov, kedy v Európe nastupoval fašizmus, zatiaľ čo ľavicoví intelektuáli v jeho okolí sa chlácholili marxistickou predstavou, že to predsa nevadí – že dejiny spoločnosti sú riadené jasným mechanizmom, akýmsi vlastným rozumom, ktorý nás musí nevyhnutne doviesť k emancipácii a slobode. Z tejto situácie vyvodil svoje dosť brutálne poznanie: tento „rozum dejín" je ilúzia. Dejiny síce napredujú, ale nie podľa nejakého emancipačného plánu – napredujú ako hromada trosiek, ktorú pred sebou ženie búrka. A táto búrka sa volá pokrok. Je to rozum mocných, ktorý sa presadzuje často za cenu obrovského utrpenia najslabších.

Vo svojom diele sa preto rôznymi spôsobmi snaží zachytávať príbehy a obrazy, ktoré sú z týchto „oficiálnych" dejín vylúčené. Zjednodušene sa dá povedať, že ide o hlboký filozofický protest proti tomu, čo dnes nazývame realpolitikou. U vás túto predstavu reprezentujú napríklad Motoristi. Všimni si, že väčšinu svojich ideologických postojov skrývajú práve za zdravý rozum. Čo je to však za rozum? Najskôr taký, ktorý riadi záujmy ekonomických elít.

Benjaminovými nástrojmi tejto dekonštrukcie boli texty, film, fotografie a umenie. Nie je to žiadna sláva – nič lepšie však momentálne nemám v rukách ani ja.

Adam Dragún se ptá:
Sú ľudia stále rovnakí? Rieši ľudstvo počas celej svojej histórie v podstate variácie na tie isté problémy? Alebo sú ľudia naopak hlboko determinovaní svojou situáciou a problémami a práve to určuje, kým sú? Ak by sa hypoteticky stretol dnešný človek s človekom spred tisíc rokov – boli by prekvapení tým, ako veľmi sú si podobní, alebo tým, ako veľmi sú si odlišní?

Nejen *Alex*, ale i další své projekty prezentuješ formou performativní přednášky. Čím tě tento formát přitahuje?

Priťahuje ma také umenie, ktoré má formu sociálneho výskumu. To zároveň znamená, že ma priťahuje taká forma sociálneho výskumu, ktorá vie, že sa nezaobíde bez nástrojov umenia. Koncept performatívnej prednášky v sebe toto napätie prirodzene obsahuje – vyžaduje precízne zoradenie faktov do nejakej naratívnej štruktúry a zároveň reflexiu zmyslu, ktorý takto získavam (alebo strácam). To dokonale zodpovedá spôsobu mojej práce. Nikdy nepracujem na „umeleckom diele". Vytváram skôr mikroskúmania reality a čím som v nich precíznejší, tým viac je ich efekt (sur)reálny. V tomto zmysle je pre mňa formát performatívnej prednášky paradigmatický – snažíš sa niečo vysvetliť, nevyhnutne pri tom zlyhávaš, ale práve v rámci tohto zlyhania na niečo prichádzaš.

V *Alex* spolupracuješ s dětskými performery. Podobný přístup se ostatně začíná objevovat i u dalších tuzemských divadelníků. Co podle tebe práce s dospívajícími do divadla přináší?

V Alexovi má využitie detskej herečky jasnú funkciu – hrá dospelého muža, ktorý hovorí o svojej pracovnej kríze. Výsledný efekt je znepokojujúci. Nie je to len kvôli herečkinmu veku – ide skôr o to, že dieťa ešte nie je úplnou súčasťou spoločenského poriadku a nie je ani také zdatné v jeho performovaní. Ak by vyhoreného Alexa hral ty alebo ja, nikto by sa nad tým nepozastavil.

Je to ako pri populárnom formáte ragebaitových reelsov, v ktorých sa deväťročných amerických detí pýtajú, čo by si želali, keby mohli dostať čokoľvek. Deti odpovedajú: mobily, peniaze, autá a paláce. Dospelí sa potom v komentároch pohoršujú nad ich skazenosťou. Keď však deti trochu podrastú a ich adaptácia na spoločenský poriadok je úplná, nikto sa nad rovnakými odpoveďami nepozastavuje. Podobne keď naša mladá herečka hovorí o tom, že vyhorela, vyvoláva to v hľadisku prekvapenie. Ak by mala dvadsať rokov, prekvapenie by vyvolalo skôr to, keby vyhorená nebola.

Ptal se Štěpán Truhlařík

Divadlo věcí, které se umějí ozvat

Francouzská compagnie La Boîte à sel sídlí v Bordeaux a už řadu let rozvíjí vlastní scénický jazyk založený na zvuku, objektu, materiálu a technologii. Její tvorba vyrůstá z loutkového divadla, ale klasickou loutku často nahrazuje předmět: svítící kostka, reproduktor, kabel, senzor, drobný mechanismus nebo celá zvuková krajina, která reaguje na lidskou přítomnost. Už název souboru La Boîte à sel (doslova „krabička na sůl") naznačuje zájem o drobné předměty, každodenní materiály a věci, které v jejich tvorbě získávají nečekaný scénický život.

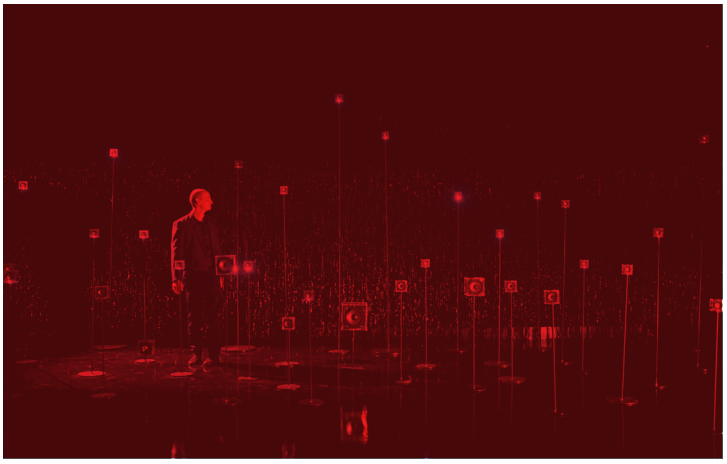
Za poetikou souboru stojí především autorka, režisérka a loutkářka Céline Garnavault a zvukový umělec Thomas Sillard. Garnavault se dlouhodobě zajímá o výtvarnou proměnu příběhu, o materiál, prostor a možnosti divadla bez slov. Už v předchozích projektech pracovala s instalací, živou hudbou, magií i dívčí imaginací. Sillard do tvorby vnáší zkušenost zvukaře, skladatele a tvůrce technologických dispozitivů. Od poloviny desátých let spolu vytvářejí svět, v němž se scénografie chová jako partner hry.

Jejich společná práce postupně vyústila v osobitý typ „divadla zvukových objektů". V inscenacích jako *Block, Track* nebo *Bad Block* se předměty neobjevují jen jako rekvizity. Mají vlastní hlas, rytmus, náladu i schopnost vyvolávat reakce. Člověk se s nimi setkává zblízka, někdy je drží v rukou, jindy jim naslouchá, občas se je snaží zkrotit. Věci se však v tvorbě La Boîte à sel nenechávají snadno ovládnout.

Soubor má blízko k estetice bastlení, hackování a zvědavého rozebírání světa. Technologie pojímají jako živý materiál, který se dá zkoumat, vychylovat, zapojovat do hry a znovu skládat. Z takového přístupu vzniká divadlo citlivé na detail: na šum, bliknutí, zpožděnou reakci, poruchu i drobný pohyb ruky. V době, kdy nás obklopují zařízení reagující na hlas, dotek a pohyb, působí tvorba Céline Garnavault a Thomase Sillarda jako poetická laboratoř naší každodennosti.

Na festival Regiony přijíždí La Boîte à sel s inscenací *Bad Block*, imerzivním setkáním se světelnými a zvukovými objekty. Pro české publikum je to příležitost potkat soubor, který dokáže spojit loutkářskou citlivost, zvukové umění a technologickou imaginaci do tvaru, v němž se i malá kostka může stát nečekaně živým spoluhráčem.

Veronika Švecová



Justin Svoboda: Hlavní síla vyprávění je ve sdílení

Storytelling tedy vyprávění příběhů je základ lidské kultury už od pradávna, v čem ale spatřujete jeho sílu a atraktivitu dnes?

Síla vyprávění je ve sdílení. Vzniká nepřenositelný zážitek teď a tady. Jde o zklidnění a oživení vlastní fantazie. Vyprávěni je „slow art", a proto je v dnešní rychlé a vizuální době tak potřebné a příjemné. Je to jako ponořit se po uspěchaném dni do horké vany.

Jaká byla vaše osobní cesta ke storytellingu?

Skrze setkání s italskou vypravěčkou Giovannou Conforto na festivalu k Světovému dni storytellingu v roce 2015. Okamžitě jsem si vyprávění zamiloval, stal se aktivním členem spolku Storytelling CZ, s nímž právě tady na festivalu máme dvoudenní stan *Krmelec příběhů*. Jsem od té doby stále vděčný, že jsem se po téhle cestě mohl vydat. Každému na potkání vyprávím o tom, jak skvělé je vyprávění.

Jak se pozná dobrý vypravěč? Dá se to naučit, nebo to není pro každého?

Vypravěčství je řemeslo, takže se rozhodně naučit dá. Navíc je příběh základní jednotkou mezilidské komunikace – vypráví každý a stále. Veřejné vyprávění je disciplína, která má své zákonitosti a pravidla a jejíž hlavní síla je ve sdílení. Dobrý vypravěč se pozná podle toho, že skvěle naslouchá, nesnaží se „být dobrý" a je jemným průvodcem diváka/posluchače. V ideálním případě by si posluchač měl odnášet silný zážitek z příběhu a nepamatovat si, kdo ho vyprávěl.

Příběh je i silný marketingový nebo PR nástroj. Co má příběh, se lépe prodává. Jak tyto tendence vnímáte?

Je to tak. Naše mysl, naše duše, vnímá obrazy, které vznikají skrze vyprávění a ne fakta, která jsou jím předkládána. Složení rohlíku ve mně nezůstane. Ale příběh o tradičním receptu chudých horalů, kteří z mouky, vody a trochy brambor vytvořili rohlík, který živil lidi v dobách nouze a dnes mi je nabízen v respektuplném moderním provedení, mě přiměje k tomu, abych také zažil to, co chudí horalé. Jak jsem řekl výše, vyprávění je nástroj, který se dá použít různými způsoby. Proto si také rozmýšlíme, pro které firmy vedeme dílny...

Má storytelling něco společného s improvizací, nebo si příběhy pečlivě připravujete předem?

V drtivé většině mají příběhy svou kostru pevně danou. Vypravěč ví odkud, kudy a kam bude příběh vést, jaké jsou hlavní postavy a zvraty. Nicméně jelikož se jedná o živé vyprávění, ne o divadlo, nebo recitaci pevného textu, tak je prostor pro momentální improvizaci a komunikaci s publikem velký. Tipl bych, že cca dvacet procent mého vyprávění vzniká spolu s diváky. I proto je vyprávění tak zábavné a dobrodružné.

Jaký je váš nejsilnější zážitek nebo zkušenost se storytellingem? Ať už v roli vypravěče nebo posluchače.

Téměř při každém vyprávění zažiju chvíli absolutního tady a teď, kdy jen pozoruji, co skrze mě okolo nás vzniká. Nejsem interpret, pomáhám otevřít bránu příběhům, které chtějí být vyprávěny. Myslím, že to je důvod, proč lidé vyprávějí. A je to zážitek, který zažívám i jako posluchač.

Ptala se Veronika Švecová

„Život napodobuje umění mnohem víc než umění napodobuje život."
Oscar Wilde

Instantní divadlo a divoké experimenty s loutkami, to je Slam Puppetry

Na divadelní scéně se formuje nová, dravá loutkářská generace. Slam Puppetry je čerstvá divadelní skupina složená ze studentů herectví, režie, dramaturgie a scénografie z Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU. Členové se potkali jako spolužáci v ročníku a jejich spolupráce přirozeně vyrostla ze společných školních projektů. Na kontě mají úspěšné projekty jako *LEVEL* (2024), *Ze života lemurů* (2024), *Hodinka ošklivosti* (2025) nebo absolventskou inscenaci *ORETRIOM: Krajina zvuku* (2025). Soubor se soustředí na rozvíjení současného loutkového a objektového divadla a hledání nových výrazových prostředků na pomezí fyzického, vizuálního a zvukového vyjádření.

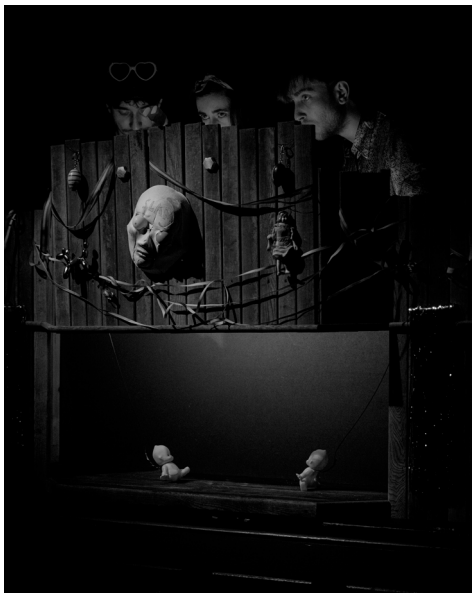
Teď přicházejí s formátem Puppet Slam. Jde o varietní loutkářskou show složenou z krátkých výstupů do sedmi minut, která je určená dospělému publiku. Tento formát původně vznikl v USA a pro umělce je to prostor, kde mohou experimentovat s novými nápady, sdílet tvorbu a budovat komunitu.

Co vás čeká? Instantní divadlo a divoké experimenty s loutkami a objekty, které ožívají pod rukama studentů DAMU. Hra s hmotou, časem a náhodou, kde k vytvoření příběhu stačí kladivo, párátko a vteřina nápadu. Přijďte se podívat na divadlo v jeho nejsyrovější a nejzábavnější podobě.

Za celým projektem stojí kolektivní práce. Jako autoři, režiséři i performeři jsou pod ním podepsáni: Jan Křeček, Lukáš Horn, Mariana Červenková, Adam Bohdal, Karolína Kubešová, Zbyněk Rohlík, Vašek Ponikelský a Ema Brezinová.

Nenechte si ujít žádný z jejich dalších odvážných experimentů s objekty a sledujte zákulisí i aktuální novinky na Instagramu @slam.puppetry.

Julie Růžičková



Jít štěstíčku naproti

Přestože se fotbal a divadlo mohou zdát jako dva zcela odlišné světy, mají několik styčných ploch. Pomiňme pro tuto chvíli, že tato možná nejsledovanější lidská aktivita – fotbal, nikoli divadlo – v sobě nese řadu rituálních a obecně performativních znaků, které by stály za hlubší divadelně-vědné zkoumání. Zajímavější je, že s fotbalovým námětem se lze běžně setkat i na českých jevištích. K těm populárnějším patří adaptace dvou kanonických próz: *Muži v offsidu* Karla Poláčka a *Klabzubova jedenáctka* Eduarda Basse. Jako dospívající jsem měl to štěstí vidět obě ztvárnění, a to v Městském divadle Mladá Boleslav a v Divadle Minor. Inscenace se na jevišti udržely neuvěřitelných patnáct let! Uvidíme, jaký osud čeká nejnovější přírůstek do fotbalové rodiny – autorskou inscenaci Jana Holce *Baníček, ale, ale, ale* z Divadla Petra Bezruče. Doufejme, že lepší než výkon chacharů v letošní sezóně.

Avšak ten možná nejznámější příběh, který se nakonec ocitl na prknech, napsal fotbal sám.

„Ivánku, kamaráde, můžeš mluvit?" V naší úzce vykolíkované oblasti by šlo tuto okřídlenou větu bez nadsázky přirovnat k nesmrtelným replikám z Cimrmanových her. Pochází z policejních odposlechů mezi sportovním ředitelem FK Viktoria Žižkov Ivanem Horníkem a vedoucím komise fotbalového svazu Milanem Brabcem. Do divadelní podoby je před více než dvaceti lety převedl herec a komik Petr Čtvrtníček, který se spolu s Jiřím Lábusem ujal role dvou dobromyslných bafuňářů. Větám jako „Já ten fotbal nedělám pro sebe!", „Kapříci připluli?" nebo „Musíme tomu štěstíčku jít trochu naproti!" vtiskli tu správnou blazeovanost, s níž se na začátku milénia spravovala nejvyšší česká fotbalová soutěž.



Když se letos na jaře vynořila další fotbalová kauza, během níž bylo obviněno přes tři desítky funkcionářů, rozhodčích i hráčů z manipulace zápasů, nebylo fanoušků, který by se netěšil na dlouho očekávané pokračování úspěšného prvního dílu. O to větší zklamání nastalo, když vyšlo najevo, že obvinění při údajném domlouvání výsledků zapomněli tříbit národní jazyk. Dosud zveřejněné informace nenasvědčují tomu, že by si při vymýšlení švindlu nechali záležet na slovesné stránce věci. Jako by nežili s vědomím, že až to jednou praskne a půjdou do tepláků, nezůstanou po nich žádné hlášky, tedy svého druhu umělecký odkaz, a po jejich éře neštěkne ani pes. V trestním zákoníku by se na lidi páchající organizovaný zločin bez dostatečného smyslu pro humor měla automaticky vztahovat vyšší trestní sazba. Když už člověk podvádí, měl by myslet nejen na sebe, ale i na ostatní, na fotbalové fanoušky, kteří podobnými příběhy žijí.

„No, co je todle za klauni, ty vole," chtělo by se dodat.

Štěpán Truhlařík

Od válečných střepů po růžový plyš

Oficiálním tématem letošních Regionů je sice dialog, ale já jsem se v úterním programu rozhodla prozkoumat, co se stane, když tento dialog selže. Jak to vypadá, když se možnost normálně mluvit vytratí? Když vás okolní realita paralyzuje, nebo když se slova promění v čistou manipulaci? Přesně o tomhle pro mě byl dnešní den. Viděla jsem dvě úplně odlišná představení – dokumentární rituál *Blackout* a klasické drama *Portrét dámy*. Na první pohled nemají společného vůbec nic, ale v jádru obou je vlastně totéž: trauma, pocit tísně a otázka, jak snadno může člověk přijít o vlastní svobodu.

Moje odpoledne začalo v Laboratoři Divadla Drak. Malý, stísněný prostor a inscenace *Blackout* v režii A. J. Nosorožce a Karin Bilíkové. Pokud od divadla čekáte jasný příběh, tady byste narazili. Jde o hluboce fragmentární věc složenou z osobní korespondence s přáteli z Ukrajiny z doby těsně po vypuknutí války. Divák se ocitá ve tmě, obklopený hlínou, střepy a plastelínou. Je to permanentní úzkost. Pocit, že člověk cestuje v neznámu a že to nikdy neskončí. Do toho se míchají myšlenky na běžnou realitu, kde „furt něco musíš".

Nejsilnější moment? Otázka, která v tom všem chaosu a destrukci dokázala překonat i smrt: „How are you?" Obyčejné „Jak se máš?", které v kontextu války bolí. Po představení jsem navštívila *Kitchen Table*, který dává dospívajícím prostor pro otevřenou reflexi zážitků. Řešilo se tam, jak silně to brali mladí lidé – člověk se chce soustředit, nechat se unášet, ale hlava mu pořád jede a uvnitř cítí, že je v nás něco shnilého, i když to nechce dát najevo. Nejlíp to vystihuje věta, která tam padla: někdy je prostě lepší se nechat představením unášet, než se snažit racionálně pochopit každou každičkou věc. *Blackout* je terapie tmou a kontaktem. Hledání světla na dně absolutního vyčerpání.

Z temné Laboratoře jsem pak přešla na Hlavní scénu Klicperova divadla, což byl solidní vizuální šok. Režisérka Daniela Špinar se do Hradce vrátila po třinácti letech a diváky hned u vchodu pohltilo obří růžové jeviště obalené plyšem. Její *Portrét dámy* (adaptace románu Henryho Jamese) sice řeší 19. století, ale problémy až překvapivě připomínají dnešní.

První půlka je skvělá, hravá a čerstvá. Terezie Hájková hraje hlavní hrdinku Isabel jako rozvernou, inteligentní holku, trochu jako Pipi Dlouhou punčochu. Má spoustu nápadů, nechce se podřizovat pravidlům a odmítá jednoho ženicha za druhým. Jenže pak nečekaně zdědí balík peněz, svět jí leží u nohou a ona udělá osudovou chybu. Navzdory varování přátel podlehne nezdravé přitažlivosti Osmonda – sobeckého manipulátora, kterého Tomáš Kobr hraje až sugestivně slizce.

V tu chvíli zábava končí. Druhá půlka se promění v těžký barokní obraz a pro ženskou část publika otevírá hodně citlivá a osobní témata. Sledujeme učebnicový proces manipulace a domácího násilí, kdy manžel Isabel vytrvale a systematicky drtí sebevědomí. Nejhorší je, že to dělá „ve jménu lásky" a sám tomu věří. Je mrazivé sledovat, jak snadno člověk skočí sociopatovi na lep a jak těžké je pak odejít – zvlášť když v tom hraje roli nevlastní dcera Pansy, kterou chce Isabel zachránit. Ze svobodné, energetické dívky z prvního dějství zbyla v té druhé jen prázdná schránka bez života.

Když to shrnu, oba kusy měly k festivalovému tématu dialogu dost co říct. *Blackout* ukázal, že i když je všechno kolem rozbité na střepy, smysl má i ten nejmenší pokus o lidský kontakt. *Portrét dámy* naopak předvedl, jak to dopadne, když se dialog změní v toxickou past ukrytou v růžovém plyši.

Julie Růžičková

Festivalová diagnóza / Přechodná festivalová euforie	
Pacient	Návštěvník, který po představení vyhledává besedy, diskuse a náhodné hloučky lidí
Příznaky	Neodolatelná potřeba pokračovat v debatě dlouho po skončení programu. Na každou otázku odpovídá další otázkou a odchází jako poslední.
Léčba	jedna sklenice vody a dočasný zákaz používání slov „kontext", „diskurz" a „narativ"

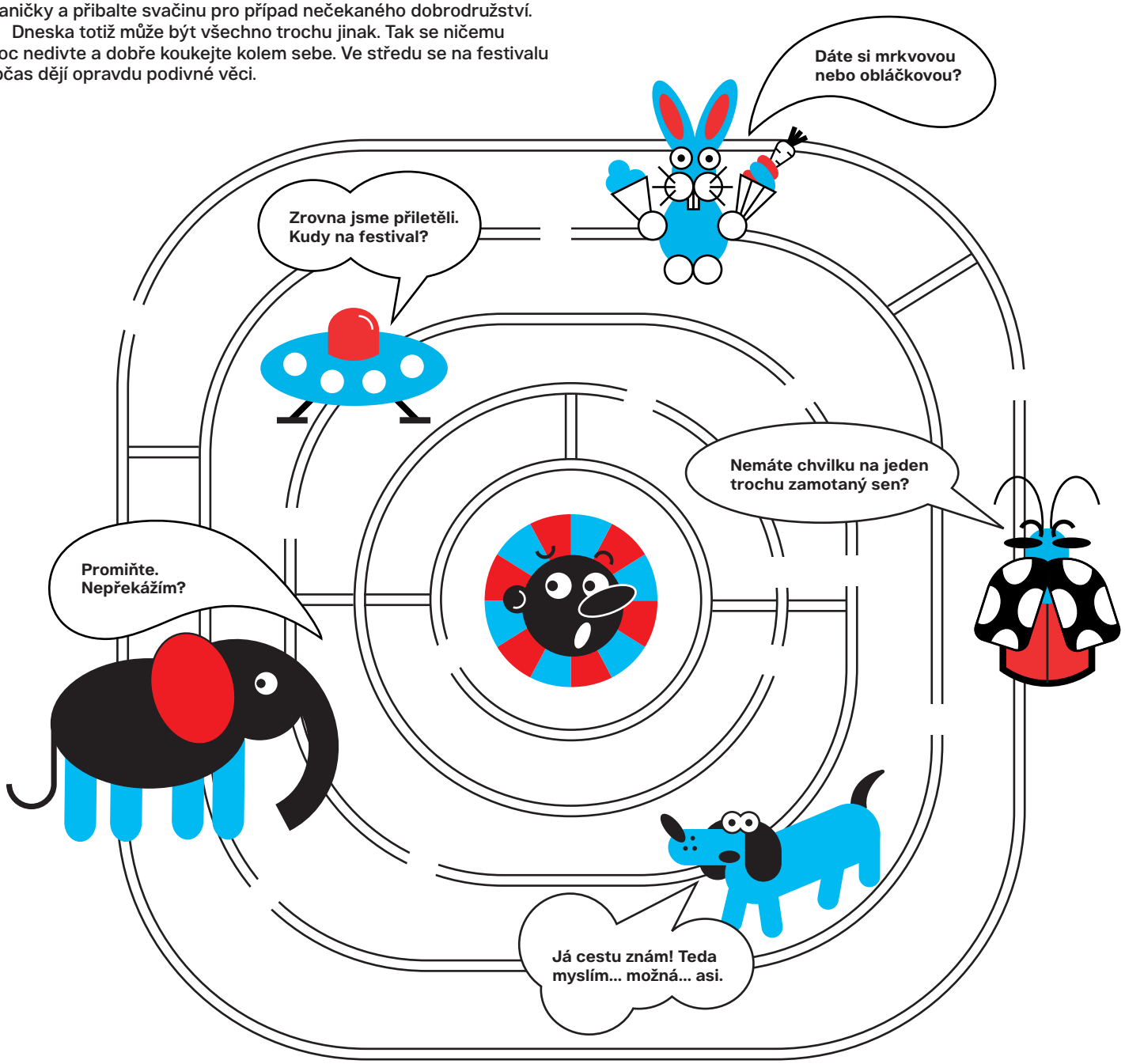


Co by kdyby...?

Ups! Dokážeš projít bludištěm festivalu a dostat se na druhou stranu? Ale pozor! Cestou tě čekají zvláštní setkání a nečekané překážky.

Dámy a pánové, držte si klobouky, osedlejte poníky, utáhněte tkaničky a přibalte svačinu pro případ nečekaného dobrodružství.

Dneska totiž může být všechno trochu jinak. Tak se ničemu moc nedivte a dobře koukejte kolem sebe. Ve středu se na festivalu občas dějí opravdu podivné věci.



Co se ti cestou přihodilo? Piš nebo kresli!

Co dnes nepropásnout

Inspiraci k potřeštěnostem načerpáš v *Konině*, s *Malým pánem* se můžeš vydat na velkou cestu, pomoc při boji proti drobným savcům jistě ocení *Kocour v botách* a pokud tě občas přepadnou všetečné otázky, možná najdeš spřízněnou duši v příběhu *O holčičce, která nemohla spát.*

Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Čas Time	Lokace Location	Hlavní program Main programme	Interpret Artist	Jazyk Language	Věk Age	Žánr Genre	Vstupné Admission
09.00—11.30	Plenér Divadla Drak	Archeologie zítřka: Expedice za sny a smysly Archaeology of Tomorrow: An Expedition into Dreams and the Senses	Sladovna Písek		7+	dílna workshop	dobrovolné voluntary admission
10.00—11.15	Studio Beseda	ALEX	Adam Dragun	slovenština Slovak	15+	divadlo theatre	350 Kč
10.00—10.50	Hlavní scéna Divadla Drak	Konina Horsing around	Divadlo Na zábradlí		5+	divadlo theatre	220 Kč
10.30—11.15	Pod plachtou Divadla Drak	Malý pán Little Man	Divadlo B		věkově neomezeno no age limit	divadlo theatre	180 Kč
11.00—12.00	Šapitó Žižka	Vypravěčský brunch Storytelling Brunch	Storytelling			performance	dobrovolné voluntary admission
11.00—22.00	Šapitó Žižka	Storyzvon StoryBell	Storytelling		věkově neomezeno no age limit	performance	dobrovolné voluntary admission
12.00—18.00	Galerie Artičok	Atmosféra divadelního festivalu Atmosphere of the Theatre Festival	Centrum uměleckých aktivit			doprovodný program acompanying program	zdarma free entry
14.00—21.00	Casa Pessoa	Temná kavárna Dark Café	Nezisková organizace Tyfloservis			doprovodný program accompanying program	zdarma free entry
14.30—18.30	Plenér Divadla Drak	Kolotoč a herní prvky řezbáře Matěje The Carousel and the Playthings of Matěj the Woodcarver	Řezbář Matěj		3+	doprovodný program accompanying program	dobrovolné voluntary admission
15.00—20.00	Žižkovy sady	Charita – Kamínková aukce a prodej Charity – Pebble Auction and Sale	Oblastní charita Hradec Králové			doprovodný program accompanying program	zdarma free entry
15.00—15.42	Šapitó U Kašny	Kocour v botách Puss in Boots	Loutky v nemocnici		3+	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
15.00—15.30	Šapitó Žižka	Pohádky na přání Stories on Demand	Storytelling		věkově neomezeno no age limit	performance	dobrovolné voluntary admission
15.30—16.10	Letní scéna	O holčičce, která nemohla spát The girl who couldn't sleep	Jiří Bareš		3+	divadlo theatre	zdarma free entry
15.30—16.15	Pod plachtou Divadla Drak	Malý pán Little Man	Divadlo B	čeština, znakový jazyk Czech, Sign language	3+	divadlo theatre	180 Kč
16.00—17.30	Studio Divadla Drak	BAD BLOCK	La Boite à Sel	angličtina English	12+	divadlo theatre	350 Kč
16.00—18.00	Open Air Stan	Lapače snů a slunce Deamcatchers and the sun	RECYUPCY Cirkulární centrum HK		5+	dílna workshop	dobrovolné voluntary admission
16.30—17.20	Hlavní scéna Divadla Drak	Konina Horsing around	Divadlo Na zábradlí		věkově neomezeno no age limit	divadlo theatre	220 Kč
17.00—18.00	Městská hudební síň	Divadlo beze slov Theatre Without Words	Divadlo beze slov	nonverbální nonverbal	věkově neomezeno no age limit	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
17.00—19.00	Žižkovy sady	Představení činnosti Asalto Presentation of Asalto activities	Asalto		věkově neomezeno no age limit	doprovodný program accompanying program	dobrovolné voluntary admission
17.00—17.30	Šapitó Žižka	Čaj a zen Tea & Zen	Storytelling			performance	dobrovolné voluntary admission
17.30—19.00	Malé náměstí	tohle město není pro starý no elders in this city	Chemické divadlo a Divadlo Setkání	anglické titulky English subtitles	12+	divadlo, performance theatre, performance	250 / 120 Kč (senioři*ky)
17.30—18.30	Studio Beseda	DVACETjedna TWENTYone	Spitfire Company			divadlo theatre	390 Kč
18.00—19.20	Nové Adalbertinum	Ani spolu, ani bez sebe Neither with nor without you	Ragueneau		12+	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
18.00—18.45	Pod plachtou Divadla Drak	Velký pán Big Man	Divadlo B		3+	divadlo theatre	180 Kč
18.00—19.00	Šapitó U Kašny	Slam Puppetry	Slam Puppetry Company		15+	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
18.30—19.15	Studio Beseda	Kitchen Table – DVACETjedna Kitchen Table – TWENTY-one	Lektorský ateliér Divadla Drak			doprovodný program accompanying program	zdarma free entry
19.00—20.40	Klicperovo divadlo	Baníček, ale, ale, ale Our beloved Baník, Allez, Allez, Allez	Divadlo Petra Bezruče		věkově neomezeno no age limit	divadlo theatre	450 / 470 / 490 Kč
19.00—22.00	Šapitó Žižka	Noc příběhů Night of Stories	Storytelling			performance	dobrovolné voluntary admission
19.00—20.20	Radnice	Tragická historie magistra Jana Fausta The Tragical History of Doctor Faustus	NOTDIS		15+	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
20.00—21.30	Šapitó U Kašny	PechaKucha Night vol. 31: Dialog PechaKucha Night vol. 31: Dialogue	Bio Central		12+	debata discussion	dobrovolné voluntary admission
20.30—22.00	Studio Divadla Drak	BAD BLOCK	La Boite à Sel	angličtina English	12+	divadlo theatre	350 Kč
20.40—22.10	Letní scéna	JH Big Band	JH Big Band		věkově neomezeno no age limit	hudba music	zdarma free entry
21.00—21.30	Městská hudební síň	St_nin Fashion Show	St_nin	nonverbální nonverbal	věkově neomezeno no age limit	performance	dobrovolné voluntary admission
21.00—21.15	Jižní terasy	Školní výlet School Trip	Václav Bartoš			performance	dobrovolné voluntary admission
21.00—22.00	Plácek u Hradebky	BRASS	Muziektheater BOT	jazykově bezbariérové language accessible	10+	divadlo theatre	300 Kč
21.00—23.00	Nové Adalbertinum	Štěstí Luck	TRIARIUS		věkově neomezeno no age limit	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
22.00—23.30	Šapitó Divadla Drak	Fekete Seretlek	Fekete Seretlek			hudba music	dobrovolné voluntary admission
22.15—22.40	Radnice	Prenatál Prenatal Period	Bobkový list		15+	divadlo theatre	dobrovolné voluntary admission
22.30—02.30	Šapitó U Kašny	Zářivky Fluorescents	Zářivky			hudba music	zdarma free entry
Čas Time	Lokace Location	Hlavní program Main programme	Interpret Artist	Jazyk Language	Věk Age	Žánr Genre	Vstupné Admission